

Socialförvaltningen  
**Tjänsteskrivelse till Socialnämnden**

Datum:  
2022-11-22

Diarienummer:  
SCN-2022-00585

Handläggare:  
Sofia Venemalm

## **Ansökan om verksamhetsbidrag 2023 - SPES Uppsala**

### **Förslag till beslut**

Socialnämnden beslutar

1. **att** för år 2023 bevilja SPES Uppsalakrets bidrag med 19 800 kr.

### **Ärendet**

SPES (Suicidprevention för efterlevandes stöd) Uppsalakrets söker för år 2023 verksamhetsbidrag med 19 800 kr. Verksamhetsåret 2022 ansökte inte SPES om bidrag.

SPES Uppsala arbetar företrädesvis med stödjande verksamhet och rådgivning för anhöriga till personer som tagit sitt liv. Det stödjande arbetet består till stor del av individuella rådgivningssamtal, samtal i grupp, även kallade stödgrupper samt information och kunskapsutbyte genom olika temakvällar. SPES arbetar också utifrån egen erfarenhet kunskapshöjande och rådgivande gentemot olika yrkesgrupper så som socialtjänst, hälso- och sjukvården med flera.

Förvaltningen bedömer att SPES Uppsalakrets verksamhet harmonierar med nämndens krav, riktlinjer och bedömningskriterier. Förvaltningen föreslår att verksamheten beviljas ett bidrag med 19 800 kr.

### **Beredning**

Ärendet har beretts av enheten för strategiskt stöd.

### **Föredragning**

Socialnämnden ansvarar för att fördela medel till sociala föreningar för personer under 65 år

### *Ändamål för socialnämndens verksamhetsbidrag*

Ändamålet med socialnämndens verksamhetsbidrag är att stödja verksamheter som undanröjer risker för social utsatthet, bidrar till och möjliggör människors inneboende styrkor, främjar egenmakt samt leder till förbättrad folkhälsa. Stärkande, främjande och förebyggande insatser för människor och grupper som behöver stöd och hjälp utifrån sin sociala situation är i fokus.

### *Vilka kan söka*

Socialnämnden fördelar bidrag främst till ideella föreningar. Med föreningar avses främst ideella organisationer och allmännyttiga föreningar. Bidrag kan i undantagsfall ges till stiftelser (icke vinstdrivande) samt ekonomiska föreningar. Nämndens riktlinjer för verksamhetsbidrag. Nämndens bidrag är selektiva och prioriteringar i bidragshanteringen görs också utifrån kommunens mål och budget, nämndens årliga verksamhetsplan, andra kommunala styrdokument samt avsatt budgetutrymme.

### *Nämndens krav*

- Föreningens verksamhet ska främja grupper och individer med behov av stöd och hjälp utifrån sin sociala situation, där beskriven verksamhet innebär kvalificerat stöd till dessa målgrupper.
- Föreningens verksamhet ska aktivt bidra till och verka för att minska förtryck och våld i samhället, öka engagemang i sociala frågor, påverka grupper och individer att bli integrerade och accepterade i samhället samt verka, för en förbättrad folkhälsa.
- Föreningens verksamhet ska vara till nytta inom nämndens verksamhetsområde och komplettera eller stärka nämndens egen verksamhet.
- Föreningens verksamhet ska harmoniera med nämndens mål och inriktningsdokument.
- Föreningen ska innan bedömning av fortsatt stöd inkomma med en delårs/helårsredovisning av hur stödet använts.

### *Bedömningskriterier*

Bedömning görs utifrån idé, mål och syfte, metod för genomförande samt förväntade effekter. Ansökan bedöms också utifrån hur väl verksamheten svarar mot gällande anvisning om utlyst bidrag.

Vidare bedöms om

- bidragets storlek är rimligt i förhållande till förväntad effekt
- verksamheten har ett innovationsperspektiv
- utrymme finns inom ekonomisk ram.

Hur väl föreningen arbetar med

- tillgänglighet för alla
- likabehandling

- jämställdhet
- inflytande
- delaktighet
- egenmakt
- integration
- mångfald
- barns rättigheter och uppfyllande av barnkonventionen (där det är aktuellt).

### *SPES Uppsalas ansökan*

SPES Uppsala söker för år 2023 bidrag om 19 800 kr för att kunna bedriva en stödjande verksamhet och rådgivning för anhöriga till personer som tagit sitt liv. Det stödjande arbetet består till stor del av individuella rådgivningssamtal, samtal i grupp, även kallade stödgrupper samt information och kunskapsutbyte genom olika temakvällar.

### **Förvaltningens bedömning**

I Uppsala län dör i genomsnitt 50 personer varje år av suicid (självmod). Generellt utförs cirka 10 gånger så många suicidförsök som antalet fullbordade suicid. Antalet berörda anhöriga kring varje suicid och suicidförsök bedöms vara cirka 6–10 personer. Det innebär att när det årligen dör cirka 50 personer i suicid i Uppsala län, utförs det cirka 500 suicidförsök och det i sin tur påverkar årligen mellan 3 000–5 000 anhöriga till dessa människor.

Uppsala kommun har suicidpreventionsombud i de förvaltningar som arbetar med riskgrupper för suicid, däribland socialförvaltningen. Ombudets roll är bland annat att kartlägga utbildningsbehovet kring suicidprevention i sin förvaltning.

Ett framgångsrikt arbete för att förebygga självmord är samarbete och samverkan. SPES Uppsalakrets har sedan tidigare ett samarbete med kommunen och hänvisar också till SPES nationella stödtelefon på webben.

Statistiken visar att antalet berörda anhöriga kring varje suicid- och suicidförsök är omfattande. Detta innebär att vi behöver hitta olika vägar att nå dessa personer och erbjuda dem adekvat stöd och hjälp. SPES Uppsala är till nytta för socialnämndens råd- och stödgivande arbete då de genom sina samtals- och stödgrupper når personer som nämnden genom sin verksamhet har svårt att nå.

Psykisk ohälsa är ett utbrett folkhälsoproblem som behöver tas på allvar och diskuteras i den offentliga debatten. Genom SPES folkbildande arbete, att berätta om- och diskutera självmord, öppnar man upp det offentliga samtalet, vilket i förlängningen kan underlätta för stödbehövande att söka hjälp och i slutändan få rätt vård.

Förvaltningen bedömer att SPES Uppsalakrets verksamhet harmonierar med nämndens krav, riktlinjer och bedömningskriterier. Förvaltningen föreslår att SPES beviljas ett bidrag om 19 800 kr.

### **Barnkonsekvensanalys**

Ärendet bedöms påverka barn och unga.

Självmod är den vanligaste dödsorsaken i Sverige bland barn och unga mellan 15–24 år. Varje år tar runt 1 500 människor sina liv. Det är fyra om dagen. I statistiken döljer sig föräldrar, syskon, barn, grannar, kollegor och vänner. Självmod är ett utbrett

samhällsproblem och det finns mycket okunskap, tabu, rädsla och stigma kring självmord. Kunskapen om suicid bland barn och unga i Sverige generellt är låg. Både vuxna och olika aktörer i samhället har ett särskilt ansvar här när det gäller skyddsnät och förebyggande insatser.

Stöd till efterlevande är en bärande och viktig grundsten i det suicidpreventiva arbetet. Ett självmord drabbar många människor kring den som avlidit och kan leda både till sämre psykisk hälsa och högre suicidrisk hos närstående.

Detta beslut bedöms ha en positiv inverkan på barn och unga. Vi kan konstatera att många barn och ungdomar årligen dör genom självmord. Vi vet också att ett våldsförebyggande arbete, så som stöd till efterlevande kan rädda liv. Genom att erbjuda verksamheter med hög kunskap kring suicidfrågor möjliggör vi för barn och unga som är direkt- och indirekt påverkade att få råd, hjälp och stöd.

### **Ekonomiska konsekvenser**

SPES Uppsalakrets sökte inte bidrag år 2022. Årets bidrag är därför en ökning med 19 800 kr.

Under 2022 beviljar nämnden cirka 13 mnkr till civila samhället genom olika bidrag. Socialnämndens preliminära budget för 2023 beräknas bli cirka 13 mnkr men är beroende av kommande beslut i socialnämnden rörande nämndens budget.

### **Beslutsunderlag**

- Tjänsteskrivelse, daterad 22 november 2022.
- Bilaga 1, ansökan om socialnämndens bidrag till föreningar 2023

Socialförvaltningen

Tomas Odin  
Förvaltningsdirektör